

Lubuskie
Warte zachodu

**Podsumowanie procesu konsultacji
społecznych i opiniowania Programu ochrony
powietrza dla strefy miasto Zielona Góra
wraz z planem działań krótkoterminowych**

Prace nad Programem ochrony powietrza dla strefy miasto Gorzów Wielkopolski wraz z planem działań krótkoterminowych prowadzone były przy współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

Kierownik projektu	Anna Wahlig	ATMOTERM S.A.
Zespół autorski ATMOTERM S.A.	Edyta Benikas Piotr Łuczak Barbara Markiel Tomasz Przybyła Ireneusz Sobecki Wojciech Wahlig Magdalena Załupka	

Nadzór merytoryczny:

Artur Malec Dyrektor Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Mariola Wielhorska Kierownik Wydziału Pozwoleń i Programów Departamentu Środowiska, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego

Spis treści

1. Proces konsultacji i opiniowania	3
1.1. Konsultacje społeczne	3
1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów	4
1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu	4
2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	5
3. Załączniki	6
Spis tabel.....	40

1. PROCES KONSULTACJI I OPINIOWANIA

1.1. Konsultacje społeczne

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm.), oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.) zapewniono możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem było opracowanie „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra wraz z planem działań krótkoterminowych”.

Zawiadomienie o przystąpieniu do realizacji przedmiotowego Programu zostało zamieszczone na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego dnia 20 grudnia 2019 r. W zawiadomieniu wskazano adres pocztowy oraz poczty elektronicznej, na które można było przekazywać uwagi oraz wnioski, jak również zapytania ws. Programu.

Informacja o konsultacjach społecznych ukazała się w ogłoszeniu zamieszczonym w dniu 17 stycznia 2020 r. na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/

W ogłoszeniu wskazano na możliwość wnoszenia uwag i wniosków w terminie od 21.01.2020 r. do 11. 02.2020 r.:

- w formie pisemnej na adres Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego 65-057 Zielona Góra, ul. Podgórna 7;
- ustnie do protokołu;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl.

Ponadto wszystkie informacje dotyczące prac nad dokumentem były również przesyłane Prezydentowi Miasta Zielona Góra pocztą tradycyjną.

W ramach prowadzonych konsultacji, odbyło się dnia 27 stycznia 2020r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze, ul. Podgórna 7 spotkanie konsultacyjne.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji społecznych zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji społecznych zamieszczono w załączniku nr 3.

Ponadto wymagane było również przeprowadzenie konsultacji na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) ze względu na charakter dokumentu programu ochrony powietrza, jako aktu prawa miejscowego dotyczącego strefy zadań publicznych, o których mowa w art. 4 wskazanej ustawy. W związku z powyższym przeprowadzono konsultacje z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.) oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Konsultacje projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra wraz z planem działań krótkoterminowych, zostały przeprowadzone według zasad określonych w uchwale Nr LV/568/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 września 2010 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego.

Ogłoszenie o konsultacjach zamieszczone zostało na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w zakładce Ochrona środowiska – Nowe Programy ochrony powietrza, pod adresem: https://bip.lubuskie.pl/228/3386/Nowe_Programy_Ochrony_Powietrza/ dnia 22 kwietnia 2020 r. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2019 r., poz. 688 z późn.zm.) oraz powołana Zarządzeniem nr 85/2019 Marszałka Województwa Lubuskiego z dnia 22 lipca 2019 roku Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego mogły wnosić uwagi i wnioski w terminie od dnia 23 kwietnia 2020 r. do dnia 11 maja 2020 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: sekretariat.dsr@lubuskie.pl oraz w ramach konsultacji z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego.

Uwagi przekazane w trakcie procesu konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego zostały przeanalizowane oraz uwzględnione w zapisach Programu. Zestawienie uwag z procesu konsultacji zamieszczono w załączniku nr 4.

1.2. Opiniowanie przez właściwych wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów

Zgodnie z art. 91 ust. 1 i ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania.

Projekt uchwały w sprawie uchwalenia „Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra wraz z planem działań krótkoterminowych” został przyjęty przez Zarząd Województwa Lubuskiego w dniu 21 kwietnia 2020 roku i skierowany do opiniowania przez Prezydenta Miasta Zielona Góra.

Powyższy projekt uchwały został przekazany pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. właściwemu organowi celem zaopiniowania. Wspomniany organ, w myśl art. 91 ust. 2a ww. ustawy, jest zobowiązany do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu. Niewydanie opinii w tym terminie oznacza akceptację projektu uchwały.

W ustawowym terminie nie wpłynęła opinia, jednak Prezydent Miasta Zielona Góra przekazał uwagi i wnioski do Programu.

Zestawienie uwag i wniosków, wniesionych do projektu uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie przedmiotowego Programu w ramach procesu opiniowania przez właściwy organ, wraz z informacją, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione, przedstawiono w załączniku nr 2.

1.3. Opiniowanie przez Ministra Klimatu

Zgodnie z art. 91 ust. 2c ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa ma obowiązek przedstawić ministrowi właściwemu do spraw środowiska projekt uchwały sejmiku w sprawie programu ochrony powietrza do zaopiniowania. W związku z powyższym, pismem znak: DŚ.II.721.1.6.2019 z dnia 22 kwietnia 2020 r. projekt uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej wraz z planem działań krótkoterminowych został dostarczony Ministrowi Klimatu celem zaopiniowania. **Minister opiniuje program pod względem zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych¹** i zobowiązany jest do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu.

¹ Dz. U. z 2019 r., poz. 1159

Wniesione przez Ministra (ogólne i szczegółowe) uwagi zostały wnikliwie przeanalizowane i wskazano sposób rozpatrzenia. Informację o tym zamieszczono w załączniku nr 1.

2. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Proces strategicznej oceny oddziaływania na środowisko określony jest w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa ooś) i jest wymagany dyrektywą 2001/42/UE.

Zarząd Województwa Lubuskiego, dokonawszy analizy przesłanek wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2020r., poz. 283 z późn. zm) ustalił, iż projekt Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra wraz z planem działań krótkoterminowych nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Stanowisko to zostało potwierdzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp., w piśmie znak: WZŚ.411.27.2020.DT z dnia 13 marca 2020 r., oraz przez Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w piśmie znak: NZ.9022.65.2020.AD z dnia 19 marca 2020 r.

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1. Załącznik nr 1 – wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
1	ogólne			1) Zgodnie z §3 pkt 1 lit. a) rozporządzenia, do programu winna zostać załączona „mapa strefy opracowana w państwowym systemie odniesień przestrzennych, z wykorzystaniem materiałów i baz danych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym”. Nie jest jasne, czy schematyczne mapki umieszczone w Załączniku do Programu spełniają ten warunek (np. mapka przedstawiona na rys. 12 wg umieszczonego tam podpisu pochodzi z serwisu OpenStreetMap - czy jest to państwowy zasób geodezyjny?). Z punktu widzenia formalnego, wymagany materiał winien zostać opatrzony wskazaniem materiałów państwowego zasobu, stanowiącego podstawę opracowania mapy.		Uwaga uwzględniona. Wskazano na wykorzystanie danych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.	TAK
2	ogólne			2) Zgodnie z §3 pkt 2 lit. b) rozporządzenia, program ochrony powietrza winien zawierać określenie metod stosowanych przy ocenie poziomów substancji w powietrzu. W rozdziale 1.3.1.1. o takim tytule, na str. 16, podano jedynie określenie „Obliczenia z wykorzystaniem matematycznych modeli - transportu i przemian substancji w powietrzu”, które nie identyfikuje żadnej metody - ani modelu matematycznego, ani sposobu jego użycia. Ponieważ w innych miejscach dokumentu pojawiają się informacje o wykorzystaniu wyników modelowania matematycznego udostępnionych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - należałoby taką informację w tym miejscu podać, o ile tak w rzeczywistości było. Przypisy nr 21, 22, 24, 25 „opracowanie własne na podstawie modelowania matematycznego” sugerują tu wykonanie innych (własnych?) prac modelowych, a w wykazie literatury znajduje się odsyłacz		Uwaga uwzględniona. Do opracowania projektu dokumentu wykorzystano model CALPUFF. Został on wykorzystany do modelowania dla roku prognozy w Programie ochrony powietrza i jest modelem rekomendowanym do wykonywania oceny jakości powietrza w skali regionalnej, a także został wskazany we Wskazówkach metodycznych dotyczących modelowania matematycznego w systemie zarządzania jakością powietrza wydanych przez Ministerstwo Środowiska w 2003 roku. Stosowany był również do ocen jakości powietrza	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
				do dokumentacji modelu CALPUFF - nie wiadomo, czy i jak został on w opracowaniu wykorzystany.		<p>w latach 2015-2017, dlatego też jego użycie było najbardziej efektywnym rozwiązaniem. Zastosowany model daje możliwość porównania wyników modelowania pomiędzy Programami ochrony powietrza, do których został wykorzystany, a także daje możliwość określenia szczegółowo wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń w strefie.</p> <p>Model pozwala na modelowania rozprzestrzenia zanieczyszczeń w szerokim zakresie skal przestrzennych, z uwzględnieniem rzeźby terenu, stanów stagnacji, inwersji, recyrkulacji, zadyminania, transportu w strefie przybrzeżnej, w warunkach słabych wiatrów i cisz.</p> <p>Uwzględnia zmienność warunków meteorologicznych w czasie ruchu zanieczyszczeń i ich zmienność przestrzenną, efekty wypornościowe i dynamiczne w trakcie wznoszenia smugi, suchą depozycję i pochłanianie w chmurach. Skuteczność modelowania może być przedstawiona w postaci porównania wyników modelowania z wynikami pomiarów.</p> <p>Opis modelu został uzupełniony - dodano załącznik nr 1 OPIS WYKORZYSTANYCH W ANALIZACH MODELI ROZPRZESTRZENIANIA ZANIECZYSZCZEŃ.</p>	

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
3	ogólne			3) W rozdziale 1.3.4 Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2018 r., obszarem przekroczeń poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu, wyznaczonym na podstawie wyników modelowania, objęto praktycznie cały obszar zabudowy miejskiej w granicach miasta. Biorąc pod uwagę, że dane pomiarowe pochodzą ze stacji przy ul. Krótkiej w mieście, należałoby porównać dane liczbowe pochodzące z modelowania i pomiarów, dla oceny niepewności tych rezultatów i ewentualnych korekt.		Uwzględniono i naniesiono poprawki	TAK
4	ogólne			4) Zgodnie z §3 pkt 3 rozporządzenia, program ochrony powietrza winien zawierać określenie przewidywanych poziomów substancji w powietrzu, przy podejmowaniu działań określonych programem oraz przy ich braku. Spośród tych wielkości, w rozdziale 1.6.2 podano jedynie przewidywane poziomy przy podejmowaniu działań określonych programem. Nie podano, w jaki sposób zostały określone te wielkości. Ponadto, przedstawione wyniki wskazują, że działania zaproponowane w projekcie programu ochrony powietrza nie doprowadzą do osiągnięcia poziomów docelowych.		Uzupełniono	TAK
5	ogólne			5) Tabela nr 19 Harmonogram działań naprawczych - działanie 1 (PL0802_ZSO), na str. 40, pn. Obniżenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe, określa generalnie jedno z trzech działań naprawczych w programie. Stanowi także jedyne działanie, które będzie miało realnie bezpośredni wpływ na poprawę jakości powietrza w strefie miasto Zielona Góra. Opis tego działania jest na zbyt dużym stopniu ogólności. Dlatego też działanie PL0802_ZSO powinno być podzielone na poddziałania, na przykład ze względu na rodzaj źródła ciepła, na które zostaną wymienione stare systemy grzewcze na paliwa stałe.		Uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
6	ogólne			6) W tabeli nr 19 (str. 40-42), tabeli nr 20 (str. 43-44) oraz w tabeli nr 21 (str. 44-45), w pozycjach odnoszących się do wskaźników monitorowania postępu dla działania naprawczego, zgodnie z § 3 pkt 6 lit. d rozporządzenia, konieczne jest nie tylko wskazanie samego wskaźnika monitorowania postępu dla planowanych działań naprawczych, ale przede wszystkim jego szacunkowe określenie ilościowe dla każdego roku realizacji, które stanowić będzie podstawę do oceny stopnia realizacji działania naprawczego w poszczególnych latach obowiązywania programu.		Uzupełniono	TAK
7	ogólne			7) We wskazanych w pkt 7 tabelach nr 19-21, określono termin rozpoczęcia działań naprawczych na dzień 1 stycznia 2021 r. Podkreślić należy, że podjęcie działań naprawczych, określonych w Harmonogramie działań naprawczych, powinno nastąpić niezwłocznie po wejściu w życie uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego, tym bardziej że zgodnie z art. 91 ust. 9ac ustawy — Prawo ochrony środowiska, program ochrony powietrza powinien określać działania naprawcze, tak aby okresy, w których nie są dotrzymane poziomy dopuszczalne lub docelowe lub pułap stężenia ekspozycji, były jak najkrótsze. Poza tym, przypomnieć należy, że na zarządzie województwa, zgodnie z art. 94 ust. 2a pkt 1 ustawy - Prawo ochrony środowiska, ciąży obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do dnia 31 marca 2021 r. pierwszego sprawozdania okresowego z realizacji działań naprawczych wynikających z programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 cytowanej wyżej ustawy, obejmujące okres od dnia wejścia w życie uchwały do dnia 31 grudnia 2020 r.		Uzupełniono	TAK
8	ogólne			Konieczność weryfikacji zarówno samego projektu uchwały, jak również projektu programu ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych w kontekście wskazanych w Dzienniku Urzędowym RP właściwych pozycji, w których opublikowane zostały poszczególne akty prawne oraz właściwe ich zmiany.		Zweryfikowano podstawy prawne oraz informacje o publikacji w Dzienniku Urzędowym.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
9	ogólne			Identyfikacja wykorzystywanych informacji źródłowych w projektowanym dokumencie powinna być precyzyjna, i odpowiadać wymogom obowiązujących norm PN-ISO 690 i PN-ISO 690-2. Nie jest to jedynie zarzut natury formalnej - brak konkretnej identyfikacji danych źródłowych zarówno utrudnia merytoryczną ocenę prawidłowości wykonania pracy i wiarygodności przedstawianych wyników, jak i wszelkie dalsze prace związane z przyszłymi korektami planu lub jego rozwojem. Uwaga dotyczy w szczególności przywołań niezidentyfikowanych dokumentów, np. przypisy nr 13-16, 21-25.		Dokument został zweryfikowany oraz uzupełniono informacje o źródłach internetowych wraz z podaniem dat dostępu. Usunięto określenie "opracowanie własne"	TAK
10	ogólne			Konieczność przeprowadzenia analizy projektu dokumentu, pod kątem przygotowania informacji o programie ochrony powietrza, zgodnie z zakresem określonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2018 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. poz. 1120), którą zarząd województwa ma obowiązek przekazać do Ministra Klimatu po przyjęciu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza.		Dokument został zweryfikowany pod kątem wspomnianych w uwadze wymogów. Realizując pozostałe zapisy umowy dotyczącej opracowania Programu opracowano także zestawienie określone w załączniku 12 przywołanego rozporządzenia.	TAK
11	ogólne			Konieczność weryfikacji załącznika nr 1 i 2 do projektu uchwały pod względem zgodności z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, 1248, 1696, 2170, z 2020 r. poz. 284) oraz odpowiednich rozporządzeń atrybucyjnych.		Dokument został zweryfikowany pod kątem zgodności ze wspomnianą w uwadze ustawą oraz rozporządzeniami wykonawczymi.	TAK
12	ogólne			Wartości emisji powierzchniowej i liniowej b(a)p w POP są inne niż w ocenie rocznej GIOŚ, a dane były wykorzystywane z danych KOBiZE w obu przypadkach.		Zweryfikowano	TAK
13	szczegółowe	Wykaz pojęć i skrótów użytych w opracowaniu	4	Wskazany wykaz zawiera pojęcia, które w opracowaniu nie są używane np. emitor liniowy, emitor powierzchniowy, unos.	Konieczność ponownej weryfikacji Wykazu.	Uwaga uwzględniona. Wykaz został zweryfikowany.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
14	szczegółowe	1.1.2. Podstawy prawne	8	Wśród dyrektyw, które zostały uwzględnione w programie ochrony powietrza, powinny zostać wymienione także Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/2193 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania (MCP) oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE.	Konieczność uzupełnienia dokumentu.	Dokument został uzupełniony	TAK
15	szczegółowe	1.1.2. Inne dokumenty	9	Nie zostały wzięte pod uwagę przygotowane przez Ministerstwo Klimatu : -wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza ze spalania paliw na potrzeby opracowania programów ochrony powietrza" (przekazane w dniu 13 sierpnia 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw), - Kalkulator do obliczania wielkości emisji z transportu drogowego (przekazane w dniu 30 września 2019 r. przez Ministra Środowiska do marszałków województw).	Nie wymieniono najaktualniejszych wskaźników opracowanych w 2019 r. Należy wziąć te najnowsze dokumenty pod uwagę.	Uzupełniono informację o wykorzystanych materiałach. Zweryfikowano wskaźniki efektu ekologicznego.	TAK
16	szczegółowe	1.2.1.1 Opis strefy objętej Programem	15	W tabeli konieczna jest zmiana liczby ludności z 140 297 na 140 113	Konieczność korekty danych liczbowych.	Uwaga nieuwzględniona. Dane zostały zweryfikowane z danymi GUS i są prawidłowe. Źródło danych zostało wskazane w przypisie.	NIE
17	szczegółowe	1.3.2. Wykaz substancji objętych programem	17	W ostatnim akapicie wskazano, że „...Poza wymienionymi na wstępie źródłami powstawania W W A...”. Źródła powstawania nie zostały jednak w tekście opisane.	Konieczność uzupełnienia tekstu.	Uzupełniono informację o źródłach powstawania B(a)P oraz zweryfikowano zapisy.	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
18	szczegółowe	1.3.3Rysunek nr 4 Wyniki pomiarów stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu w latach 2012-2018 w strefie miasto Zielona Góra	18	Konieczność zmiany przedziału czasowego w tytule Rysunku, z2012-2018 na 2013-2018	Konieczność dokonania korekty tytułu.	Uwaga uwzględniona. Dokonano korekty tytułu wykresu.	TAK
19	szczegółowe	1.3.4.1. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2018 r.	19	Konieczne jest dokonanie zmiany w tekście w zakresie podanej liczby ludności zamieszkałej ogółem, jest 70 tys. osób, a powinno być 120 tys.	Konieczność korekty danych liczbowych.	Zweryfikowano	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
20	szczegółowe	1.4 Tabela nr 6 Wielkość emisji z obszaru strefy miasto Zielona Góra Tabela nr 7 Wielkość emisji benzo(a)pirenu z obszaru strefy miasto Zielona Góra w 2018 roku w podziale na kategorie SNAP	22-23	Tabela nr 6 - wielkość emisji benzo(a)pirenu z danymi przekazanymi przez KOBiZE. Tabela nr 7 - wielkość emisji zbieżna z danymi przekazanymi przez KOBiZE.	Uwaga wyłącznie o charakterze informacyjnym.	Zweryfikowano	TAK
21	szczegółowe	Tabele nr 16-18	32-33	Wielkość emisji benzo(a)pirenu z danymi przekazanymi przez KOBiZE.	Uwaga wyłącznie o charakterze informacyjnym.	Suma prawidłowa	NIE
22	szczegółowe	1.4 Tabela nr 9 Szacunkowa wielkość emisji zanieczyszczeń objętych Programem w 2018 roku z pasa 30 km wokół strefy miasto Zielona Góra	25	Wielkości emisji B(a)P zawarte w programie ochrony powietrza są rozbieżne z danymi przekazanymi przez KOBiZE - dla strefy lubuskiej jest w POP zaniżona ok 20%, natomiast dla pozostałych stref jest zawyżona ok. 150%.	Konieczność weryfikacji danych emisyjnych dla benzo(a)pirenu zawartych w projektach programów ochrony powietrza dla stref w Województwie Lubuskim.	Zweryfikowano	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
23	szczegółowe	1.6.2 Przewidywane poziomy substancji w powietrzu ...	29	Twierdzenie zawarte w pierwszym zdaniu „Przeprowadzone modelowanie rozprzestrzeniania zanieczyszczeń dla roku prognozy wskazuje, że nie jest możliwe dotrzymanie poziomu docelowego w roku prognozy.” jest sprzeczne z informacją zawartą na str. 32 „W przypadku prognoz niepodejmowania dodatkowych działań niż wymagane tylko prawem, redukcja emisji benzo(a)pirenu zaplanowana jest na poziomie 35% w stosunku do roku bazowego. Redukcja ta wystarczy do osiągnięcia poziomu docelowego benzo(a)pirenu. ”.	Jeżeli intencją autora opracowania było, że w pierwszym zdaniu chodzi o sytuację kiedy nie są podejmowane żadne działania, a w drugim o scenariusz, w którym realizowane są działania określone w uchwale antysmogowej - w takim przypadku powinno to być jasno zaznaczone. Aktualnie twierdzenia zawarte na str. 29 i 32 się wykluczają.	Zweryfikowano	TAK
24	szczegółowe	1.7.1 Tabela nr 15 Porównanie emisji powierzchniowej benzo(a)pirenu w roku bazowym i w roku prognozy dla obszaru poza strefą miasto Zielona Góra	30	Wielkości emisji (województwo dolnośląskie i strefa lubuska) są jednakowe jak w tabeli 9 (str. 25), mimo iż tytuły tabel sugerują, że emisje powinny być różne, ponieważ tabela nr 9 dotyczy całkowitej emisji zanieczyszczeń objętych programem z pasa 30 km wokół strefy, a tabela nr 15 dotyczy wielkości emisji powierzchniowej z pasa 30 km wokół strefy.	Konieczność weryfikacji danych liczbowych przedstawionych w wskazanych tabelach	Zweryfikowano	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
25	szczegółowe	1.7.2 Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy	31	Scenariusz I, jak stwierdzono w opracowaniu, określa „przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasto Zielona Góra w przypadku realizacji działań przewidzianych w Programie”. Tymczasem są tu opisane istniejące regulacje prawne, które wpłyną na redukcję emisji. Z kolei scenariusz II (str. 33) ma określać „przewidywane zmiany emisji ze źródeł zlokalizowanych w strefie miasto Zielona Góra w przypadku realizacji działań przewidzianych w prawie”, które to, jak wyżej wspomniano, opisane są w scenariuszu I. Należy prawidłowo określić scenariusze oraz jednoznacznie wskazać, w ramach którego scenariusza rozpatrywana jest realizacja działań wynikających z uchwały antysmogowej.	Niezbędne jest dokładniejsze opisanie scenariusza I oraz scenariusza II. Obecnie nie do końca wiadomo czym oba scenariusze się różnią. Nie wskazano również wyraźnie, który scenariusz ma być realizowany (można się tego domyślić dopiero po analizie harmonogramu). Przy tak ograniczonym opisie nie wiadomo również dlaczego, pomimo zapewnienia dużo większej redukcji emisji, nie został wybrany scenariusz II. Konieczność ponownej weryfikacji treści dokumentu w tym zakresie i modyfikacja zapisów.	Zweryfikowano	TAK
26	szczegółowe	1.7.2 Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy - „Emisja punktowa”	31	W treści dokumentu należy uzupełnić informacje na temat dużych źródeł spalania paliw, które nie tylko podlegają zaostrzonym standardom od 2016 r. (z wyjątkiem źródeł zgłoszonych do derogacji), ale także będą musiały, do dnia 17 sierpnia 2021 r., zostać dostosowane do konkluzji BAT. Analizując redukcję emisji z przemysłu, również należy wspomnieć o dyrektywie IED oraz obowiązkowych do wdrożenia konkluzjach BAT dla poszczególnych gałęzi przemysłu.	Konieczność uwzględnienia w tej części dokumentu informacji i LCP.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
27	szczegółowe	1.7.2 Scenariusze wielkości emisji w roku prognozy - „Emisja punktowa”	31	Niewystarczająca analiza wpływu źródeł MCP na jakość powietrza w strefie.	Zgodnie z art. 91 ust. 9aa ustawy Poś należy wykonać analizę dotyczącą średnich źródeł spalania paliw, tj. źródeł o nominalnej mocy cieplnej nie mniejszej niż 1 MW i mniejszej niż 50 MW, zlokalizowanych na obszarze, na którym stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Kwestie dot. tych źródeł są opisane szczegółowo np. nie ma informacji o liczbie takich instalacji w strefie i ich rozmieszczeniu wobec czego należy uznać, że zamieszczona w dokumencie analiza jest niewystarczająca.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
28	szczegółowe	1.7.2 Tabela nr 16 Porównanie emisji punktowej benzo(a)pirenu w roku bazowym i roku prognozy dla obszaru strefa miasto Zielona Góra	32	W tabeli przeważają wartości zerowe -zasadnym byłoby przyjęcie inną jednostkę masy lub inne zaokrąglenie.	Do ewentualnego rozważenia zmiana wielkości jednostek.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
29	szczegółowe	1.8.2. Podstawowe kierunki działań Kierunek 1	35	Należałoby rozważyć wprowadzenie pomocy dla mieszkańców przy aplikowaniu o dofinansowania z dostępnych krajowych programów finansowych.	Do rozważenia wprowadzenie wskazanej pomocy przy wyborze odpowiedniego programu dofinansowania jak i przy wypełnianiu i składaniu wniosków o dofinansowanie.	Uzupełniono w rozdziale 1.8.2 Podstawowe kierunki działań o wskazania dla samorządów w zakresie podjęcia tego typu działań	TAK
30	szczegółowe	1.8.2. Podstawowe kierunki działań Kierunek 2	35	Podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej należy do najbardziej efektywnych sposobów ograniczenia emisji zanieczyszczeń z gospodarstw domowych.	Do rozważenia wskazanie analizy pokazującej możliwości rozbudowy sieci ciepłowniczej na terenie miasta.	Do uzupełnienia w kierunkach	TAK
31	szczegółowe	1.8.4 Tabela nr 19 Harmonogram realizacji działań naprawczych - działanie 1	40-41	W tabeli brak informacji o założeniach jakie zostały przyjęte do oszacowania kosztów realizacji tego działania, co uniemożliwia ich weryfikację i ocenę. Tymczasem jest to najistotniejsze działanie z punktu widzenia celu programu ochrony powietrza. Dodatkowo, jako planowany termin wykonania wpisano 31.12.2023, a koszty rozpisano do roku 2026.	Konieczność ponownej analizy działania naprawczego, pod kątem uszczegółowienia danych do uwzględnienia w tabeli.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
32	szczegółowe	1.8.4. Tabela 19	40-41	Brak wskazania planowanych efektów rzeczowych w postaci np. liczby wymienionych kotłów czy przeprowadzonych termomodernizacji.	j.w.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
33	szczegółowe	1.8.5 Możliwe źródła finansowania działań wskazanych w Programie	45-	Do każdego źródła finansowania, w tym przede wszystkim do Programów Priorytetowych NFOSiGW powinny być podane odnośniki do stron internetowych. Kopiowanie - tak jak jest aktualne w projektach programów - treści oferty finansowej nie jest zalecane i rodzi błędy informacyjne w przyszłości z uwagi na dezaktualizację warunków.	Konieczność weryfikacji i poprawienia tej części dokumentu	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
34	szczegółowe	1.9 Tabela nr 23 Wskaźniki redukcji emisji benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji powierzchniowej	52	Tabela zawierające dane - [źródło: opracowanie własne] - zawiera wskaźniki redukcji wyrażone w kg/100m2/rok. Nie opisano założeń przyjętych do opracowania tych wskaźników.	Konieczność przedstawienia dodatkowych wyjaśnień.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK
35	szczegółowe	Tabela nr 25 Działania nieuwjęte w programie, ale przewidziane do realizacji w perspektywie długoterminowej	54	W tabeli zawarte zostały działania przewidziane do zrealizowania w 2020 r., natomiast w tytuł tabeli zawiera wykaz działań do realizacji w perspektywie długoterminowej.	Konieczność weryfikacji treści zawartej w tej części dokumentu.	Zweryfikowano i uzupełniono	TAK

LP	Rodzaj uwagi	Nr podrozdziału	Nr strony	treść uwagi lub komentarza	Uzasadnienie	odniesienie Wykonawcy do uwag i wniosków (rekomendacje)	Czy wymaga zmiany w treści
36	szczegółowe	1.11.2 Ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomów alarmowych i poziomów informowania	58	Konieczność zmiany brzmienia zdania pierwszego: „ ... są wykonywane przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska GIOŚ w Zielonej Górze	Zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, zadania związane z monitoringiem środowiska prowadzą Regionalne Wydziały Środowiska GIOŚ.	Poprawiono	TAK
37	szczegółowe	1.11.2 Rysunek nr 10 Stężenia średniomiesięczne benzo(a)pirenu...	59	W tytule Rysunku należy dopisać „opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ, RWMŚ w Zielonej Górze ”.	Konieczność uzupełnienia brzmienia tytułu Rysunku.	Poprawiono	TAK

3.2. Załącznik nr 2 – wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Zielona Góra

Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Zielona Góra

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
1	Prezydent Miasta Zielona Góra	.8.3. WYKAZ I OPIS PLANOWANYCH DO REALIZACJI DZIAŁAŃ NAPRAWCZYCH Str. 38, ...pieców przedstawiających wysokie walory estetyczne (za zgodą komisji przyznającej dofinansowanie)występowania kominka jako dodatkowego źródła ciepła, stanowiącego element dekoracyjny pomieszczenia mieszkalnego, opalanego drewnem...	Proponowany zapis jest w treści uchwały Rady Miasta Zielona Góra NR LXIV.870.2018 z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. Urz. Woj. z roku: 2018 nr pozycja 545 ze zm.) § 3 ust. 1 pkt 3		Uwagę uwzględniono. Uzupełniono zapisy o informację o kominkach zgodnie ze wskazaną uchwałą Rady Miasta Zielonej Góry.	tak
2	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.1., str. 34	Należy zmienić na: W kontekście powyższych danych podstawowymi działaniami naprawczymi skierowanymi na ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych są: <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez termomodernizację obiektów budowlanych; <ul style="list-style-type: none"> • podłączenie do sieci ciepłowniczej; • wymiana dotychczasowych kotłów węglowych o niskiej sprawności na kotły zasilane gazem, ogrzewanie elektryczne lub OZE; <ul style="list-style-type: none"> • ewentualnie wymiana dotychczasowych kotłów na paliwo stałe na niskoemisyjne kotły na paliwo stałe lub biomasę (paliwo: węgiel, orzech, groszek, pellet) spełniające wymogi dyrektywy Ecodesign (Ekoprojektu) ale tylko na terenach, gdzie nie jest możliwe doprowadzenie gazu czy sieci ciepłowniczej (brak jest możliwości technicznych lub jest to nieuzasadnione ekonomicznie). 	Co z OZE, kotłami na biomasę i dyrektywą w sprawie ekoprojektu?		Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapisy dotyczące kotłów na paliwa stałe oraz OZE.	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
3	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.3., str. 38	<p>Zakłada ona, iż urządzenia grzewcze, tj. kotły, piece i kominki powinny spełniać odpowiednie normy. W przypadku kotłów powinny one spełniać co najmniej standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem wartości emisji (zgodnie z normą PN-E 303-5:2012).</p> <p>W przypadku nowych kotłów na paliwo stałe lub biomasę powinny one jednak spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń minimum wymagania wynikające z przepisów określonych w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 w szczególności w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</p>	Od stycznia 2020 obowiązują wymogi dyrektywy Ecodesign		Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapisy dotyczące kotłów na paliwa stałe.	tak
4	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.3. str. 38	<p>PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych ogrzewaniem elektrycznym, urządzeniami opalonymi olejem opałowym, OZE lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;</p>			Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapisy dotyczące kotłów na paliwa stałe.	tak
5	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.3. str. 38	<p>PRIORYTET 3: Stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła), podłączenie do sieci ciepłowniczej lub zgodnie z art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755) sieci gazowej, urządzenia opalane olejem, ogrzewanie elektryczne, lub montaż urządzeń spełniających minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu.</p>			Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały preredagowane.	tak
6	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.4, str. 40	<p>nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;</p>			Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały preredagowane.	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
7	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.4, str. 41	3) Stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła), podłączenie do sieci ciepłowniczej lub zgodnie z art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755) sieci gazowej, urządzenia opalane olejem, ogrzewanie elektryczne lub montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;			Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak
8	Prezydent Miasta Zielona Góra	Tabela 19 . Harmonogram realizacji działań naprawczych – działanie 1. str. 42	liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem węglowym spełniającym wymagania ekoprojektu [szt.] i [m2] liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem na biomasę spełniającym wymagania ekoprojektu [szt.] i [m2]	od 1 stycznia 2020 obowiązują wymogi Ecodesign		Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak
9	Prezydent Miasta Zielona Góra	Tabela 20 . Harmonogram realizacji działań naprawczych – działanie 2., str. 44	Usunąć wskaźniki: liczba przygotowanych materiałów edukacyjnych [szt.] ; liczba osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi [szt.]	liczba materiałów nie jest adekwatna do ich działania (np. 2000 ulotek nie przekaze tyle informacji co np. poradnik itp.)Nie ma możliwości określenia dokładnej liczby osób objętych działaniem, np. biorących udział w festynie ekologicznym		Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
10	Prezydent Miasta Zielona Góra	str. 51	Usunąć wskaźnik: liczba osób objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi [szt.].	Nie ma możliwości określenia dokładnej liczby osób, szczególnie w przypadku działań otwartych jak festyny itp.		Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak
11	Prezydent Miasta Zielona Góra	str. 51 Efektywność ekologiczna – wskaźniki efektu redukcji emisji powierzchniowej	Zmienić na: Efekt ekologiczny określono w stosunku do ładunku emisji zanieczyszczeń generowanych przez kocioł węglowy pozaklasowy, a od 2023 roku kocioł spełniający wymagania ekoprojektu. Nieco niższe efekty redukcji benzo(a)pirenu osiąga się przy zastosowaniu kotłów spełniających wymagania ekoprojektu.	Efekt ekologiczny powinien być określony w stosunku do kotłów spełniających wymogi ekoprojektu		Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak
12	Prezydent Miasta Zielona Góra	str.52 Tabela 23. Wskaźniki redukcji emisji benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji powierzchniowej [źródło: opracowanie własne]	Zmienić na: zmiana starego kotła na nowy kocioł węglowy spełniający wymagania ekoprojektu zmiana starego kotła na nowy kocioł na biomasę spełniający wymagania ekoprojektu	Należy podać wskaźniki dla kotłów spełniających wymagania ekoprojektu a nie klasy 5		Uwaga została uwzględniona. Zapisy zostały przeredagowane.	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
13	Prezydent Miasta Zielona Góra	m.in. str. 40 i kolejne tab. 19	Skoro finansowanie pochodzi z różnych źródeł (środki własne zarządców i właścicieli nieruchomości, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet gminy, fundusze unijne, środki dystrybutorów ciepła sieciowego oraz gazu) to w jaki sposób monitorować postępy?	Skąd brać informacje dotyczące m.in. powierzchni lokali, budynków, w których wymieniono system ogrzewania, liczba urządzeń poddana wymianie itp? Prezydent Miasta posiada powyższe informacje jedynie w przypadku dofinansowania wymiany urządzeń. Ponadto WFOŚiGW nie udostępnia takich danych, ponieważ nie jest wpisany jako organ odpowiedzialny za realizację harmonogramu działań naprawczych w POP		Wyjaśnienie. Autorzy Programu zdają sobie sprawę z faktu, iż pozyskanie szczegółowych informacji nt. prowadzonych wymian źródeł ogrzewania jest utrudnione ze względu na brak obowiązku przekazywania ich przez mieszkańców. Należy jednak czynić starania aby w możliwie jak największym stopniu uzyskać takie informacje. Należy zwracać się do WFOŚ lub NFOŚ o możliwie jak najszerszy zakres informacji.	nie
14	Prezydent Miasta Zielona Góra	Str. 18, 23, 24, 26 cały dokument; Napływy zanieczyszczeń powietrza z obszaru innych stref, w tym spoza kraju	Propozycje działań naprawczych dla stref, z których następuje napływ zanieczyszczeń do Zielonej Góry			Informacje te są uwzględnione w Programie	nie

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
15	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.8.5 Możliwe źródła finansowania działań wskazanych w Programie, str. 44; Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)	Należałoby również uwzględnić i opisać chociaż założenia nowej perspektywy finansowej 2021-2027			Uwaga uwzględniona. Uzupełniono o najistotniejsze informacje z punktu widzenia Programu z Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027.	tak
16	Prezydent Miasta Zielona Góra	Str.39	Termin sprawozdania 31.01.2021, Oraz podany inny termin sprawozdania- 30 kwietnia	31.01-termin nierealny z uwagi na konieczność zebrania informacji		Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z ustaleniem z Zamawiającym termin nie ulegnie przedłużeniu ze względu na konieczność opracowania sprawozdania rocznego przez Urząd Marszałkowski.	nie
17	Prezydent Miasta Zielona Góra	Cały dokument	Gmina Zielona Góra należy zmienić na Miasto Zielona Góra			Uwaga uwzględniona.	tak
18	Prezydent Miasta Zielona Góra	Tabela 16	Szacowany efekt ekologiczny BaP należy podać również w stężeniach			Efekt ekologiczny w stężeniach jest podany w Rozdziale 1.8.4	nie
19	Prezydent Miasta Zielona Góra	Tabela 3	Należy uzupełnić program o analizę stężeń BaP w stosunku do stężeń PM10 w roku 2018, 2017, 2016 (w formie tabeli oraz wykresu). Szczegółowo przeanalizować poziom stężeń BaP w 2018 r. w stosunku do stężeń PM10.			Uzupełniono w rozdziale 1.3.4	tak

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
20	Prezydent Miasta Zielona Góra		Należy przeanalizować emisję transportu drogowego z uwzględnieniem autobusów elektrycznych i taksówek elektrycznych			Emisja z transportu ma znikomy wpływ na stężenia B(a)P, stąd brak takiej analizy w Programie	nie
21	Prezydent Miasta Zielona Góra	1.3.4. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza w 2018 roku str. 19 Epizody wysokich stężeń	Jako główną przyczynę występowania podwyższonych i wysokich stężeń zanieczyszczeń (zwłaszcza pyłu PM10 i zawartego w nim benzo(a)pirenu) roczna ocena jakości powietrza za rok 2018 wskazuje tzw. niską emisję, pochodzącą z sektora komunalno-bytowego i związanego z indywidualnym ogrzewaniem budynków – w tym wykorzystaniem paliw kopalnych oraz paliw o niskiej jakości.	W 2018 r. nie było znaczącego wzrostu stężenia PM10 w porównaniu do lat poprzednich.		Wyjaśnienie. Opis dotyczy stanu jakości powietrza w 2018 r. Celem było wskazanie zgodnie z Roczną oceną jakości powietrza przyczyn wystąpienia wysokich stężeń zanieczyszczeń objętych Programem (benzo(a)pirenu). Istotnie stężenia pyłu PM10 nie różniły się znacząco od lat poprzednich, jednak na terenie strefy zostały wyznaczone obszary przekroczeń dla B(a)P, co zostało wskazane w tej części dokumentu.	nie
22	Prezydent Miasta Zielona Góra	Rysunek 7 str. 26	Należy wskazać, że przedstawiony wykres dotyczy PM10 a nie B(a)P. Jeżeli schemat określający przyrost tła miejskiego odnosi się do B(a)P, to powinny zostać zmienione jednostki na ng/m ³ , a przedstawione wartości powinny pokrywać się z danymi zawartymi w tabeli 11.			Uwaga nieuwzględniona. Przedstawiony rysunek prezentuje jedynie schemat dotyczący kształtowania się poszczególnych rodzajów tła w sposób ogólny. Odnosi się on zarówno do pyłu PM10, PM2,5 jak i B(a)P.	nie

LP	Opiniodawca	Fragment tekstu projektu, do którego odnoszą się uwagi (jeżeli uwaga odnosi się do konkretnego zapisu)	Uwagi/komentarze	Uzasadnienie	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
23	Prezydent Miasta Zielona Góra	3.5 Podsumowanie analizy dokumentów, materiałów i publikacji wykorzystywanych do opracowania Programu	<p>Przy sporządzeniu Programu ochrony powietrza należało również wykorzystać Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zielona Góra na lata 2014-2020 oraz Program ograniczania niskiej emisji dla miasta Zielona Góra. PGN</p> <p>Pierwsza uchwała przyjmująca plan: UCHWAŁA NR XVIII.148.2015 RADY MIASTA ZIELONA GÓRA z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia do realizacji opracowania pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zielona Góra na lata 2014-2020”. Dostępna pod adresem: https://bip.zielonagora.pl/system/obj/40899_0148-XVIII-2015.pdf i ostatnia zmieniająca (aktualna) UCHWAŁA NR XXI.431.2020 RADY MIASTA ZIELONA GÓRA z dnia 24 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji opracowania pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Zielona Góra na lata 2014-2020”. Dostępna pod adresem: https://bip.zielonagora.pl/system/obj/64952_0431-XXI-2020.pdf</p> <p>PONE UCHWAŁA NR LXVII.968.2018 RADY MIASTA ZIELONA GÓRA z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie Programu ograniczenia niskiej emisji dla miasta Zielona Góra. Dostępna pod adresem: https://bip.zielonagora.pl/akty/0/10470/w_sprawie_Programu_ograniczenia_niskiej_emisji_dla_miasta_Zielona_Gora/</p>			Uwaga uwzględniona. Dodano zapisy zgodnie z uwagą.	tak

3.3. Załącznik nr 3 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych

Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
Urząd Miasta Zielona Góra	1	Str.11: Miasto położone jest na Wale Zielonogórskim stanowiącym połodowcową morenę czołową, ok. 10 km na zachód od rzeki Odry. - W związku z połączeniem miasta Zielonej Góra z gminą w 2015 r. mamy dostęp do Odry.	poprawiono	tak
	2	Str.11: Dane topograficzne. - Należy uzupełnić dane opisowe o powierzchnię terenów zielonych, parków (np. Piastowski, w Zatoniu, Kielpin, Ochla). W opisie oprócz Klubu Żużlowego należy wspomnieć o koszykówce, hali CRS, amfiteatrze).	uzupełniono	tak
	3	Str. 11: We wsi Ochla. - W 2015 r. nastąpiło połączenie miasta Zielona Góra z gminą wiejską Zielona Góra. Ochla znajduje się na terenie Zielonej Góry (jest sołectwem).	poprawiono	tak
	4	Str. 18, 23, 24, 26 cały dokument: Napływy zanieczyszczeń powietrza z obszaru innych stref, w tym spoza kraju. - Propozycje działań naprawczych dla stref z których następuje napływ zanieczyszczeń do Zielonej Góry.	Propozycje działań naprawczych dla stref, z których następuje napływ zanieczyszczeń do Zielonej Góry nie są przedmiotem niniejszej dokumentacji. Programy ochrony powietrza są jednak opracowywane dla obszaru całego kraju i szacunkowe redukcje tych napływów zostały w programie dla Zielonej Góry uwzględnione.	nie
	5	Rys. 8: Wykres jest niewyraźny. - Należałoby dokonać zmian w kolorach. Rys. 8	poprawiono	tak
	6	Cały dokument: strefa miasto Zielona Góra, strefa miasta Zielona Góra. - Weryfikacja i ujednolicenie zapisu dot. nazwy strefy, której dot. Program	Ujednolicono do strefy miasto Zielona Góra w całym dokumencie	tak
	7	Str. 41: Prezydent Miasta Zielona Góra przy pomocy Straży Miejskiej. - Straż Miejska jest komórką organizacyjną Urzędu Miasta i podlega Prezydentowi Miasta Zielona Góra.	Autorzy Programu, pisząc „przy pomocy Straży Miejskiej”, mieli świadomość, że Straż Miejska podlega Prezydentowi Miasta. Wstawiono dopisek, że „Straż Miejska jest komórką organizacyjną Urzędu Miasta i podlega Prezydentowi Miasta Zielona Góra”	tak
	8	1.8.5 Możliwe źródła finansowania działań wskazanych w Programie, str. 44: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ). - Należałoby również uwzględnić i opisać chociaż założenia nowej perspektywy finansowej 2021-2027	Założenia nowej perspektywy, szczególnie w obecnej sytuacji (pandemia), są na tyle niepewne, że w dokumencie, który będzie załącznikiem do uchwały Sejmiku Województwa, nie możemy umieszczać tych informacji.	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
	9	Str.39: Termin sprawozdania 31.01.2021: Termin nierealny z uwagi na konieczność zebrania informacji, termin na przekazanie sprawozdań do Zarządu Woj. to 30 kwietnia	Niestety termin ten wynika ze znowelizowanych przepisów w sprawie POP i nie można go przesunąć.	nie
	10	Tab. 26, str. 59: W Działaniach organizacyjnych przy podmiotach objętych działaniem tj. Placówki służby zdrowia, szpitale, kliniki i przychodnie, jako podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazano Urząd Miasta Zielona Góra. - Urzędowi Miasta nie podlegają szpitale i kliniki. Jest to kompetencja Zarządu Województwa. Należałoby zmienić zapis	Zmieniono zapis na „jednostki sprawujące nadzór nad poszczególnymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą”	
	11	<ul style="list-style-type: none"> • 1.8.1., str. 32: prowadzenie kontroli: - mieszkańców odnośnie sposobów wykorzystania paliw oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów; - kontrola spalania pozostałości roślinnych na terenach ogródków działkowych; • Proponowany zapis: prowadzenie kontroli: - mieszkańców odnośnie sposobów wykorzystania paliw oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów; - kontrola spalania pozostałości roślinnych na terenach ogródków działkowych; 	poprawiono	tak
	12	<p>1.8.3., str. 35: Zakłada ona, iż urządzenia grzewcze, tj. kotły, piece i kominki powinny spełniać odpowiednie normy. W przypadku kotłów powinny one spełniać co najmniej standard emisyjny zgodny z 5 klasą pod względem wartości emisji (zgodnie z normą PN-E 303-5:2012). Proponowany zapis:</p> <p><i>W przypadku nowych kotłów na paliwo stałe lub biomase powinny one jednak spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń minimum wymagania wynikające z przepisów określonych w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 w szczególności w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</i></p> <p>Od stycznia 2020 obowiązują wymogi dyrektywy Ecodesign</p>	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	13	1.8.3. str. 35: PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych ogrzewaniem elektrycznym, urządzeniami opalnymi olejem opalowym, OZE lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w normie PN-EN 303-5:2012; Proponowany zapis: PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych ogrzewaniem elektrycznym, urządzeniami opalnymi olejem opalowym, OZE lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	14	1.8.4, str. 38: • nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w normie PN-EN 303-5:2012; Proponowany zapis: • nowe kotły węglowe zasilane automatycznie spełniające minimum wymogi	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
		jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;		
	15	1.8.4, str. 38: 3) Stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła), podłączenie do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej, urządzenia opalane olejem, ogrzewanie elektryczne lub montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w normie PN-EN 303-5:2012. Proponowany zapis: 3) Stosowanie w nowo powstałych budynkach hierarchii źródeł ogrzewania: OZE (pompy ciepła), podłączenie do sieci ciepłowniczej lub zgodnie z art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755) sieci gazowej, urządzenia opalane olejem, ogrzewanie elektryczne lub montaż nowych kotłów węglowych zasilanych automatycznie spełniających minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe, które zostały określone w przepisach rozporządzenia Komisji UE dotyczących ekoprojektu;	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	16	<i>Tabela 16. Harmonogram realizacji działań naprawczych – działanie 1.</i> str. 39: liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem węglowym spełniającym wymagania klasy 5 lub ekoprojektu [szt.] i [m ²]; liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem na biomasę spełniającym wymagania klasy 5 lub ekoprojektu [szt.] i [m ²]. Proponowany zapis: liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem węglowym spełniającym wymagania klasy 5 lub ekoprojektu [szt.] i [m ²] oraz liczba i powierzchnia budynków, w tym jednorodzinnych i wielorodzinnych, w których nieefektywne indywidualne źródło ciepła na paliwa stałe zastąpiono kotłem na biomasę spełniającym wymagania klasy 5 lub ekoprojektu [szt.] i [m ²]	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	17	W rozdziale 1.8: Proponuje się wykonanie dodatkowej stacji pomiarowej, w ramach zadań do realizacji przez GIOŚ	Lokalizacja stacji pomiarowej PMS wynika z osobnych przepisów, m.in. dotyczących oceniania jakości powietrza. W opinii autorów ocena jakości powietrza dla strefy miasto Zielona Góra jest wykonana w sposób wystarczający.	nie
	18	Punkt 3.1: 1) dotyczy: punkt 3.1 Uwarunkowania wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego, myślник pierwszy: zapis: "Opracowania planistyczne winny wprowadzać rozwiązania zapewniające ochronę oraz przywracanie środowiska do stanu właściwego", proponuję zmienić na: "Opracowania planistyczne winny wprowadzać rozwiązania zapewniające ochronę środowiska przyrodniczego poprzez zrównoważony rozwój". 2) dotyczy punkt jw., myślник drugi zapisy: "stosowania rozwiązań organizacyjnych lub technicznych dla obiektów mogących powodować przekroczenia norm..." oraz "ustaleń w zakresie	Punkt 1) – zmianę wprowadzono Punkt 2) – zmieniono na „ogólne propozycje rozwiązań” Punkt 3) – zapis w Programie nie ma na celu wskazywania konkretnych rozwiązań w wymienionych zakresach, ale wspieranie takiego planowania, które uwzględni starania o poprawę jakości powietrza.	tak

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
		zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej uwzględniające konkretne rozwiązania techniczne" - w planach miejscowych nie wskazuje się konkretnych rozwiązań technicznych, wskazuje się zasady zaopatrzenia w infrastrukturę techniczną; 3) dotyczy punkt jw.: "... ograniczenie natężenia ruchu na drogach, promowanie alternatywnych środków transportu" - plan miejscowy nie wprowadza zapisów regulujących stopień natężenia ruchu na drogach, czy zapisy odnośnie remontów, plan miejscowy stanowi prawo o charakterze wykonawczym.		
	19	Tabela 17. Harmonogram realizacji działań naprawczych – działanie 2., Tabela 18. Harmonogram realizacji działań naprawczych – działanie 3: Gmina miejska Zielona Góra. Powinno być: Miasto Zielona Góra. - Nie ma już rozgraniczenia na Gminę miejską i wiejską, jest Miasto Zielona Góra	poprawiono	tak
	20	Tabela 16: Szacowany efekt ekologiczny BaP należy podać również w stężeniach	Poprawiono	tak
	21	str. 46 Efektywność ekologiczna – wskaźniki efektu redukcji emisji powierzchniowej: Nieco niższe efekty redukcji benzo(a)pirenu osiąga się przy zastosowaniu kotłów spełniających wymagania klasy 5. Proponowany zapis: Nieco niższe efekty redukcji benzo(a)pirenu osiąga się przy zastosowaniu kotłów spełniających wymagania ekoprojektu klasy 5-	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	22	str.46 Tabela 20. Wskaźniki redukcji emisji benzo(a)pirenu dla wybranych działań naprawczych obniżenia emisji powierzchniowej [źródło: opracowanie własne]. zmiana starego kotła na nowy kocioł węglowy klasy 5 zmiana starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasy 5 Proponowany zapis: zmiana starego kotła na nowy kocioł węglowy klasy 5 spełniający wymagania ekoprojektu zmiana starego kotła na nowy kocioł na biomasę klasy 5 spełniający wymagania ekoprojektu . - Należy podać wskaźniki dla kotłów spełniających wymagania ekoprojektu a nie klasy 5	Zapis dotyczący zgodności z klasą 5 wynika z zapisów tzw. uchwały antysmogowej.	nie
	23	Tabela 25. Sposób organizacji powiadamiania oraz jego charakteru w przypadku I poziomu ostrzeżenia: WIOŚ w Zielonej Górze przekazuje w uzgodniony sposób informacje o prognozowanej lub zaistniałej sytuacji do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (Zastępcy Przewodniczącego WCZK) i Zarządu Województwa. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK) przekazuje informację o ogłoszeniu I poziomu ostrzeżenia do Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zielona Góra. Proponowany zapis: WIOŚ w Zielonej Górze przekazuje w uzgodniony sposób informacje o prognozowanej lub zaistniałej sytuacji do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (Zastępcy Przewodniczącego WCZK) i Zarządu Województwa. Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK) przekazuje informację o ogłoszeniu I poziomu ostrzeżenia do Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Zielona Góra . komórki Urzędu właściwej komórki do spraw zarządzania kryzysowego	poprawiono	tak

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
	24	Tabela 25. Sposób organizacji powiadamiania oraz jego charakter w przypadku I poziomu ostrzegania: Tabela 25. Sposób organizacji powiadamiania oraz jego charakter w przypadku I poziomu ostrzegania. Proponowany zapis: Informacja jest przekazywana poprzez: - umieszczenie na stronach Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta Zielona Góra (komórka Urzędu właściwa do spraw zarządzania kryzysowego)	poprawiono	tak
	25	Rozdział 2.1.1. str. 61: rozbudowa i rozwój sieci gazowych i ciepłowniczych; Prezydent nie jest właścicielem sieci gazowych więc nie ma wpływu na rozbudowę sieci	poprawiono	tak
	26	Rozdział 1.8.3. str. 36: ...pieców przedstawiających wysokie walory estetyczne (za zgodą komisji przyznającej dofinansowanie)... Proponowany zapis: ...występowania kominka jako dodatkowego źródła ciepła, stanowiącego element dekoracyjny pomieszczenia mieszkalnego, opalanego drewnem... - Proponowany zapis jest w treści uchwały Rady Miasta Zielona Góra NR LXIV.870.2018 z dnia 27 lutego 2018 r. (Dz. Urz. Woj. z roku: 2018 nr pozycja 545 ze zm.) § 3 ust. 1 pkt 3	Proponuje się nie uwzględniać tego zapisu – kominki jako dodatkowe źródło ciepła powinny również ulec likwidacji na obszarze miasta	nie
	27	str. 12, 14: Rozbieżności w liczbie ludności zamieszkującej w Zielonej Górze w roku 2018	Poprawiono, prawidłowa wartość 140 297 mieszk. (wg GUS w 2018)	tak
	28	m.in. str. 39 tab. 16: Skoro finansowanie pochodzi z różnych źródeł (środki własne zarządców i właścicieli nieruchomości, NFOŚiGW, WFOŚiGW, budżet gminy, fundusze unijne, środki dystrybutorów ciepła sieciowego oraz gazu) to w jaki sposób monitorować postępy? - Skąd brać informacje dotyczące m.in. powierzchni lokali, budynków, w których wymieniono system ogrzewania, liczba urządzeń poddana wymianie itp? Prezydent Miasta posiada powyższe informacje jedynie w przypadku dofinansowania wymiany urządzeń.	W celu monitorowania postępów należy uzyskać informacje od wymienionych instytucji w zakresie ich działań wpisujących się w harmonogram Programu. W przypadku trudności z uzyskaniem informacji gmina sprawozdaje się z informacji, które posiada.	nie
	29	Tabela 3: Należy uzupełnić program o analizę stężeń BaP w stosunku do stężeń PM10 w roku 2018, 2017, 2016 (w formie tabeli oraz wykresu). Szczegółowo przeanalizować poziom stężenia BaP w 2018 r. w stosunku do stężeń PM10.	Program jest sporządzony ze względu na przekroczenie poziomów docelowych benzo(a)pirenu i stąd analiza dotyczy tylko tej substancji, za ostatnie 5 lat przed rokiem 2018 (bazowym).	nie
	30	Str. 18: Zjawisku temu często towarzyszy występowanie epizodów wysokich i bardzo wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Innym czynnikiem meteorologicznym, który ma istotny wpływ na jakość powietrza jest prędkość wiatru, decydująca o prędkości przemieszczania się zanieczyszczeń. Proponowany zapis: Zjawisku temu często towarzyszy występowanie epizodów wysokich i bardzo wysokich stężeń zanieczyszczeń pyłowych. Innym czynnikiem meteorologicznym, który ma istotny wpływ na jakość powietrza jest prędkość wiatru, decydująca o prędkości przemieszczania się i rozprzestrzeniania zanieczyszczeń	poprawiono	tak
	31	Str. 25: Należy przeanalizować emisję transportu drogowego z uwzględnieniem autobusów elektrycznych i taksówek elektrycznych	Inwentaryzację emisji na potrzeby niniejszego opracowania przygotował Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Z prac ośrodka wynika, że emisja B(a)P ze źródeł transportowych jest znikoma i nie ma	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
			wplywu na sytuację związaną z przekroczeniem poziomów docelowych tej substancji. Stąd brak jest w dokumencie takich analiz.	
	32	Str. 34: Kontrole gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach oraz kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych, a także przestrzegania zakazu wypalania traw i łąk mogą być realizowane przez straż miejską lub upoważnionych pracowników gminy. Proponowany zapis: Kontrole gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach oraz kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów zielonych, a także przestrzegania zakazu wypalania traw będą realizowane przez straż miejską.	poprawiono	tak
	33	Wsparcie finansowe, oprócz wymiany urządzeń grzewczych powinno być udzielane na inwestycje związane z wykonaniem termoizolacji obiektów w celu zmniejszenia strat ciepła i obniżenia zużycia energii cieplnej, jak i maksymalnego wykorzystania mocy cieplnej nowo instalowanego urządzenia. Termoizolacja jako działanie wspomagające osiągnięcie efektów ekologicznych powinna być promowana w obiektach, gdzie następuje wymiana lub likwidacja starego kotła na paliwo stałe. Zakres termoizolacji powinien obejmować docieplenie ścian, stropów, dachów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. W celu określenia kierunku inwestycji, warto, aby termoizolacja poprzedzona była badaniem termowizyjnym. Proponowany zapis: Wsparcie finansowe, oprócz wymiany urządzeń grzewczych powinno być udzielane na inwestycje związane z wykonaniem termoizolacji obiektów w celu zmniejszenia strat ciepła i obniżenia zużycia energii cieplnej, jak i maksymalnego wykorzystania mocy cieplnej nowo instalowanego urządzenia. Termoizolacja jako działanie wspomagające osiągnięcie efektów ekologicznych powinna być promowana w obiektach, gdzie następuje wymiana lub likwidacja starego kotła na paliwo stałe. Zakres termoizolacji powinien być określony na podstawie audytu energetycznego.	poprawiono	tak
	34	Str. 56: -umieszczenie na stronach Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta Zielona Góra(Wydziału Zarządzania Kryzysowego) informacji o ogłoszeniu I poziomu ostrzeżenia. Proponowany zapis: umieszczenie na stronach Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta Zielona Góra(komórka właściwa do spraw Zarządzania Kryzysowego) informacji o ogłoszeniu I poziomu ostrzeżenia. - Ogólny zapis, w razie zmian organizacyjnych w Urzędzie.	poprawiono	tak
Marcin Pabierowski – Radny Miasta Zielona Góra	35	Określenie w programie liczby osób zakwalifikowanych jak "ubóstwo energetyczne" i zbudowanie wsparcia dla tych mieszkańców - dopłaty do czynszu,	Program ochrony powietrza nie wyklucza realizacji przez gminę takiego zadania. Analizę szczegółowo stref ubóstwa energetycznego należy przeprowadzić na poziomie gminy.	nie
	36	Propozycja - powołanie koordynatora – Pełnomocnika Prezydenta ds. Wymiany Źródeł Ogrzewania	Program ochrony powietrza nie wyklucza realizacji przez gminę takiego zadania, jako ułatwiającego realizację działań podstawowych przynoszących efekt ekologiczny.	nie
	37	Opracowanie inwentaryzacji szczegółowej źródeł ciepła z podziałem na bud. jednorodzinne, wielorodzinne, komunalne - ilość źródeł do wymiany,	Program ochrony powietrza musi się opierać na bazie emisji sporządzonej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Szczegółową inwentaryzację z dokładną lokalizacją źródeł, ich jednostkową wielkością emisji i innymi uwarunkowaniami – może	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
			przeprowadzić gmina, aby ułatwić sobie realizację działań podstawowych przynoszących efekt ekologiczny.	
	38	Stworzenie punktów konsultacyjnych w UM oraz na dzielnicach (punkty mobilne). Nowa forma edukacji, współpraca z radami osiedla,	j.w.	nie
	39	Stworzenie w straży miejskiej - Ekopatrola Straży Miejskiej kontrolujące paleniska (wskazanie zakupu smogowozu)	j.w.	nie
	40	Działanie dodatkowe - budowa nowych tras dla transportu miejskiego (wskazanie w POP), rozpoczęcie programu "BUSPAS" opracowanie nowych rozwiązań komunikacyjnych - zaplanowanie stworzenie harmonogramu. Redukcja aut na rzecz transportu publicznego dzięki nadrzędności transportu publicznego,	Program ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra został stworzony w wyniku przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu, który tylko w znikomym procencie pochodzi z transportu drogowego. Z tego powodu zadanie takie nie znalazło się w Programie	nie
	41	Rozwiązania "komunikacja za darmo" w okresach przekroczenia norm	j.w.	nie
	42	Konsultacja w opracowywaniu planów miejscowych z ekspertami. Korytarze przewietrzające dla Zielonej Góry	Działan takich Program nie wyklucza. O korytarzach przewietrzania miasta jest mowa w rozdziale 1.8.2	nie
	43	Wskazania nasadzeń przy głównych ciągach komunikacyjnych	Zwiększanie obszarów zieleni miejskiej jest wskazane w rozdziale 1.8.2	nie
	44	„Zabłuszczanie szkół” – stworzenie programu obsadzania placówek edukacyjnych roślinami oczyszczającymi powietrze	Tak szczegółowe zadanie leży w gestii gminy. Ogólnie zwiększanie obszarów zieleni miejskiej wpływa pozytywnie na jakość powietrza, o czym jest mowa w Programie.	nie
	45	Zalecenie budowy sieci informacyjnej w mieście - montaż detektorów na szkołach stworzenie mapy internetowej dla pomiaru pyłu PM10 i PM 2,5. Istnieje już stacja na Kąpielowej Jędrzychów. Zbudowanie szeregu stacji dla aplikacji na telefon	Jest to zadanie pomocnicze, którego Program nie wyklucza, gdyż może przyczynić się do realizacji zadań podstawowych wymienionych w harmonogramie.	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
	46	Budowa dodatkowej stacji WIOŚ. Miasto Zielona Góra wskaże miejsce budowy nowej stacji	Decyzję w sprawie nowych stacji, a także spełnienia warunków ich lokalizacji, może podjąć tylko Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.	nie
	47	Zielone lekcje – lekcje w szkołach poświęcone walce ze smogiem prowadzone przez animatorów, znane osoby - edukacja młodzieży	Zadanie dotyczące edukacji ekologicznej znajduje się w harmonogramie Programu. Forma i zakres tego działania leży już w gestii realizującego, czyli Urzędu Miasta Zielona Góra.	nie
	48	Budowa - wykorzystanie tablic świetlnych na przystankach autobusowych w celu informacji o stężeniu pyłów PM 10 i PM 2,5	t to zadanie pomocnicze, którego Program nie wyklucza, gdyż może przyczynić się do realizacji zadań podstawowych wymienionych w harmonogramie.	nie
Paweł Zalewski – radny miasta Zielona Góra	49	1.3.4.1. OBSZARY PRZEKROCZEN W STREFIE MIASTA ZIELONA GÓRA str 18: Rysunek 5. Rozmieszczenie obszarów przekroczeń benzo(a)pirenu w roku bazowym 2018. Proponowany zapis: Proszę o ponowne przeanalizowanie / zweryfikowanie możliwości występowania przekroczeń dla obszaru nr 1 w obrębie osiedli Chynów i Łężyca, oraz zweryfikowanie możliwych przekroczeń w obrębie osiedla Zawada i Ochla. - Mieszkańcy osiedli – Chynów , Łężyca oraz Ochla i Zawada często informują o nieprzyjemnym zapachu powietrza, unoszącym się dymie z kominów i ogólnie złej jakości powietrza w okresach wzmożonego ogrzewania. W poprzednich POP kwalifikowano w/w osiedla do strefy przekroczeń benzo(a)pirenu.	Obszary przekroczeń przedstawione w Programie zostały przekazane autorom przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i wynikają z przeprowadzonej rocznej oceny jakości powietrza dla woj. lubuskiego za rok 2018. Nie ma możliwości ingerowania w ich rozmieszczenie. Działania jednak mają być prowadzone na całym obszarze miasta, dlatego brak wyróżnienia w postaci nieobjęcia obszarem przekroczeń nie powinien być odczuwalny.	nie
	50	1.8.2. PODSTAWOWE KIERUNKI DZIAŁAŃ Kierunek 4. Tworzenie zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego (zwiększenie obszarów zieleni, tworzenie korytarzy przewietrzania miasta) str 33 - dla uwagi 2.1. ...gatunki roślin, które w efektywny sposób absorbują zanieczyszczenia powietrza. Są to między innymi gatunki wierzbowate, różowate, klonowate. - dla uwagi 2.1. Proponowany zapis: 2.1. Rozszerzenie zapisu o konkretne gatunki, głównie istotne znaczenie mają zimozielone o dobrych właściwościach fitoremediacji: bluszcz pospolity cis pospolity daglezja zielona jodła olbrzymia jodła szlachetna	Zapis w rozdziale 1.8.2 ma na celu pokazanie przykładu gatunków konkretnych roślin, na które warto zwrócić uwagę. Tworzenie list gatunków roślin do nasadzeń w Programie ochrony powietrza, który w swej zasadzie jest dokumentem z jednej strony dość ogólnym, a z drugiej koniecznie musi odpowiadać swym zakresem przepisom prawa, nie jest wskazane. Aby jednak podkreślić wartość zwiększania obszarów zielonych, oraz wskazania zakresu gatunków zapis zostanie rozszerzony o informację o właściwościach roślin, które są predystynowane do nasadzeń z uwagi na swoje właściwości pochłaniające zanieczyszczenia.	częściowo tak

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
		<p> sosna czarna sosna zwyczajna świerk pospolity brzoza grusza drobnoowocowa jarząb szwedzki jesion pensylwański jabłonie ozdobne morwa biała robinia akacjowa jesion wyniosły leszczyna turecka lipa holenderska topola osika bez czarny hortensja krzewiasta lilak Meyera porzeczką krwistą tawlina jarzębolistna tawuła japońska tawuła van Houtte'a winobluszcz pięciolistkowy winobluszcz trójklapowy Uzasadnienie: Warto zwrócić szczególną uwagę na rośliny zimozielone oraz rozszerzyć zapis o konkretne gatunki, w szczególności o rośliny zimozielone wykazujące aktywność fizjologiczną również w okresie jesienno – zimowym, przy temperaturach powyżej zera stopni Celsjusza. Ważnym gatunkiem byłby tu bluszcz pospolity (Hedera helix) ze względu na wysokie wartości fitoremediacji, zimozielony charakter oraz potencjalnie duże powierzchnie absorpcyjne związane z wertykalnym porastaniem ścian i murów. W wyniku intensywnej termomodernizacji ścian budynków w wielu miejscach usuwane są kilkudziesięcioletnie okazy tych pnączy, najczęściej bez ich ponownego odtwarzania. Z tych powodów zasadnym byłoby opracowanie i wprowadzenie miejskiego programu obsadzania ścian i murów bluszczem pospolitym, włącznie z systemem zachęt dla właścicieli, wspólnot czy spółdzielni. </p>		

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
	51	<p>oraz cały rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie miasta Zielona Góra</p> <p>- dla uwagi 2.2.: oraz cały rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie miasta Zielona Góra</p> <p>- dla uwagi 2.2. Proponowany zapis: 2.2. Rozważenie wprowadzenia zapisu o działaniu naprawczym polegającym na zaprojektowaniu miejskiego programu wspierającego nasadzenia pnączy bluszczu pospolitego na ścianach i murach w obszarach przekroczeń.</p> <p>Uzasadnienie: [Warto zauważyć, że wbrew częstym opiniom jakoby bluszcz szkodził murom, prowadzono już badania które dowodzą, że pnącze to oddziałuje ochronnie na ściany budynków a szkodzić może jedynie elewacjom wykonanym nieprawidłowo (niezgodnie ze sztuką budowlaną), spękanych czy słabo związanych z powierzchnią ściany.]</p>	j.w.	częściowo tak
	52	<p>rozdział 1.8. Działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie miasta Zielona Góra</p> <p>str 31-43: Rozważenie wprowadzeniu zapisu o dodatkowym działaniu naprawczym polegającym na opracowaniu i wdrożeniu programu osłonowego dla osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, zapewniającego dopłaty do wyższych cen nośników energii po wymianie paleniska węglowego na inny rodzaj ogrzewania (np. gazowe, olejowe, ciepło sieciowe).</p> <p>Uzasadnienie: Raport z kontroli NIK LZG.411.004.01.2016 S/16/002 dotyczący realizacji POP w latach 2007-2015 wskazywał: „2.6. Miasto nie ustanowiło programu osłonowego zapewniającego dopłaty do wyższych cen nośników energii po wymianie paleniska węglowego na inny rodzaj ogrzewania (np. gazowe, olejowe, ciepło sieciowe). Miasto nie skorzystało również z możliwości udzielania dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji w zakresie ochrony środowiska (art. 403 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska). (dowód: akta kontroli str.100-103) Przyczyną były ograniczone możliwości finansowe. W ocenie Miasta możliwość taka może być rozważona przy wdrażaniu PGN, po uprzednim rozpoznaniu zakresu możliwości pozyskania środków UE w ramach perspektywy 2014-2020 oraz innych źródeł zewnętrznych, w tym z budżetu państwa.”</p>	Program ochrony powietrza nie wyklucza realizacji przez gminę takiego zadania. Analizę szczegółowo stref ubóstwa energetycznego należy przeprowadzić na poziomie gminy.	nie
Lubuski Alarm Smogowy	53	Objęcie nadzorem Urzędu Marszałkowskiego kontroli spalania niedozwolonych paliw przez gminną straż miejską oraz powołanie międzygminnej straży do w/w kontroli. Niestety efektywność strażników zależy wprost proporcjonalnie od zaangażowania władz gminnych, którym podlegają, a zaangażowanie władz gminnych jest niestety niskie. Ze skawińskiego doświadczenia widać, że	Urząd Marszałkowski nie może podjąć się nadzoru nad kontrola spalania niedozwolonych paliw, ponieważ nie ma w swoich kompetencji takich działań, a co za tym idzie – nie ma przepisów, środków i zasobów do prowadzenia takich działań. Niestety – te działania muszą prowadzić	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
		choć liczba przeprowadzonych kontroli to już ponad tysiąc, to liczba nałożonych mandatów jest niewielka. Interwencja kończyła się mandatem głównie wtedy, gdy problem monitorowali i eskalowali aktywiści społeczni lub skawiński Wydział Ochrony Powietrza. Zwyczajnie szkoda jest pieniędzy podatników na jałowe kontrole i dalsze oszukiwanie się, że są one należycie prowadzone.	samorządy gminne, poprzez strażę miejskie, jeśli takie jednostki posiadają.	
	54	Wprowadzenie zakazu montowania źródeł ciepła na paliwa stałe w nowych budynkach, oddawanych do użytku od 2022 roku, z tą zmianą, że kominki powinny zostać dopuszczone tylko jako alternatywne źródło ciepła, na wypadek awarii sieci elektrycznej lub gazowej i tylko wtedy użytkowane. Dodatkowo, zakaz powinien objąć bezwzględnie wszystkie gminy, w których stopień gazyfikacji jest wyższy niż 50%	To są zadania możliwe do skierowania do aktualizacji tzw. uchwały antysmogowej dla województwa lubuskiego. W opinii autorów realizacja tylko tych zadań, które są w harmonogramie, ale w pełnym zakresie, przyniesie znaczącą poprawę.	nie
	55	W obszarze emisji przemysłowych: Zaprzestanie stosowania wadliwego prawa kompensacji emisji, w ramach którego zakłady przemysłowe mogą podnieść emisję pyłów do powietrza, jeśli sfinansują na danym obszarze wymianę kotłów niskoemisyjnych i przez to (często niestety teoretycznie) obniżą emisję na danym obszarze. Uzasadnienie: wadą prawa kompensacji jest to, że uciążliwe zakłady mogą podnieść nieodwracalnie emisję pyłów, a z nimi emisję fetoru i toksycznych substancji, które jak wiadomo nie są monitorowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, czyli przez nikogo w Polsce. Wskutek tego prawa, w obszarach narażonych na masowe emisje pyłów i towarzyszących im gazów z wysoce uciążliwych zakładów (jak Żary), nigdy nie uda się zredukować zanieczyszczeń powietrza do bezpiecznego minimum.	Niestety zakres przepisów dot. kompensacji emisji nie leży w zakresie Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra.	nie
	56	W obszarze emisji przemysłowych: Podniesienie opłat za emisję zanieczyszczeń do powietrza przez zakłady przemysłowe oraz wprowadzenie dotkliwych kar, za emisje substancji nieujętych w pozwoleniu, łącznie z zatrzymaniem uciążliwej produkcji do czasu eliminacji nieprawidłowości. Dla jednoznacznej weryfikacji emisji, podjęcie współpracy z akredytowanymi jednostkami i przeprowadzenie akredytowanych badań emisji na emitorach uciążliwych zakładów, przez przeprowadzenie audytów ekologicznych w przypadku skarg na zakłady lub podejrzeń emisji substancji nieujętych w pozwoleniu lub ponad ujęty w pozwoleniu limit	Zmiany prawne w zakresie zmian wielkości opłat za emisje substancji ujętych lub nieujętych w pozwoleniach nie leży w zakresie Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra.	nie
	57	W obszarze emisji przemysłowych: Wprowadzenie zasady konieczności konsultacji wydawanych pozwoleń na emisje substancji do powietrza przez zakłady przemysłowe z gminami i stroną społeczną, na których obszarze zakłady funkcjonują oraz zebranie sumarycznych danych o dotychczasowych emisjach na danym obszarze, przed podjęciem decyzji o wydaniu pozwolenia na nowe emisje danego związku chemicznego.	Zmiany prawne w zakresie wydawania pozwoleń na emisje substancji nie leży w zakresie Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra.	nie
	58	W obszarze emisji przemysłowych: Zlecenie przez Marszałka Województwa Lubuskiego przeglądu ekologicznego wszystkich przedsiębiorstw, których funkcjonowanie wymaga pozwolenia zintegrowanego. Doświadczenia Żar pokazują, że Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, o ile nie towarzyszy im zainteresowanie opinii publicznej, prowadzi jedynie kontrole dokumentów, a nie stanu faktycznego, czyli rzeczywistego rozmiaru emisji na emitorach konkretnych zakładów. Nadzór Marszałka pozwoliliby nie tylko określić stan faktyczny, tzn. porównać obowiązujące pozwolenia ze zmierzoną przez akredytowane instytucje bezpośrednio na emitorach emisją, co	Objęcie zakładów stałym monitoringiem lub przypisanie obowiązku wykonania przeglądów ekologicznych przedsiębiorstw nie leży w zakresie Programu ochrony powietrza dla strefy miasto Zielona Góra.	nie

Wnioskodawca	LP	Treść	Odniesienie	Zmiany w uchwale
		może zapobiec narażeniu mieszkańców i pracowników na potencjalnie szkodliwe substancje chemiczne, ale również umożliwiłoby wykrycie emisji nie ujętych w pozwoleniu, za które przedsiębiorstwa powinny wносить stosowne opłaty do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Stan obecny, tj. brak stałego monitoringu czy chociażby okresowych kontroli ilości emitowanych substancji do powietrza, prowadzi zarówno do nadużyć i niebezpiecznych praktyk zakładów, a przez to narażenie na masowe emisje mieszkańców, jak i powoduje brak należytej rekompensaty ze strony uciążliwych i niejednokrotnie niebezpiecznych dla środowiska zakładów, na rzecz Województwa Lubuskiego.		
	59	Wyłączenie miasta Żary ze strefy lubuskiej: Wyłączenie miasta i gminy Żary z Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłu zawieszonego PM10 oraz wartości docelowych benzo(a)pirenu. Ze względu na znajdujący w mieście uciążliwy zakład dla samego miasta i gminy Żary jak również dla okolicznych miejscowości.	Wyłączenie miasta Żary ze strefy lubuskiej wymagałoby zmiany prawa na poziomie prawa stanowionego w Unii Europejskiej (dyrektyw). Lepszym rozwiązaniem byłoby prowadzenie badań nad jakością powietrza w mieście, a także dialogu społecznego pomiędzy różnymi stronami.	nie

3.4. Załącznik nr 4 – wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego

Tabela 4. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego

LP	Opiniodawca	Uwagi/komentarze	Opinia	Odniesienie	Czy wymaga zmiany w treści
1	Jacek Legutowski - radny m. Zielona Góra	Od blisko dwóch tygodni (ostatni odczyt 2020-04-30 godz. 07:00) nie działa stacja pomiaru jakości powietrza WIOŚ zamontowana przy szpitalu w Zielonej Górze. Oficjalny komunikat podaje, że powodem rzekomej awarii, jest brak prądu (http://powietrze.zgora.pios.gov.pl/komunikatv). Zastanawia mnie, jak to możliwe, że w centrum miasta przez prawie 2 tygodnie brakuje prądu. Ostatni odczyt pochodzi z 30 kwietnia, od tego czasu telebim przy Urzędzie Miasta nie pokazuje wyników pomiarów, a mieszkańcy Zielonej Góry pozbawieni są wszelkich oficjalnych danych na temat jakości powietrza.	brak	Obowiązki Państwowego Monitoringu Środowiska, poza zakresem POP	nie
2	Jacek Legutowski - radny m. Zielona Góra	Niestety nasze miasto do dziś nie ma własnego systemu monitoringu jakości powietrza. W tej chwili jedynym, czynnym wskaźnikiem jest czujnik zamontowany dzięki mojej inicjatywie w SP8 w Jędrzychowie. Odczyty z tego sensora dostępne są na stronie internetowej (www.smog.zgora.pn). Nasz miejski system pomiaru jakości powietrza korzysta tylko z jednej, nieczynnej dziś stacji WIOŚ. W związku z powyższym wnoszę, aby na wzór innych miast, uruchomiono w Zielonej Górze, niezależny system pomiaru jakości powietrza dla całego miasta w oparciu o rozwiązania już działające w SP8 a także, o jak najszybsze uruchomienie istniejącego już czujnika.	brak	Obowiązki Państwowego Monitoringu Środowiska, poza zakresem POP	nie

Spis tabel

Tabela 1. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Ministra Klimatu.....	6
Tabela 2. Wnioski i uwagi przekazane w opinii Prezydenta Miasta Zielona Góra	18
Tabela 3. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach społecznych	27
Tabela 4. Wnioski i uwagi przekazane w konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego	38